

FESTSPILLENE
I BERGEN

PROGRAM
KR 20

CORNERTEATERET

ONSDAG 31. MAI KL 20:00

La Passion de Simone

BERGEN
INTERNATIONAL
FESTIVAL

24. MAI — 07. JUNI
2017

BALANSEKUNST

I DNV GL er vi opptatt av sikkerhet, kvalitet og integritet. Våre ansatte jobber hver dag mot et felles mål: En sikker og bærekraftig fremtid. Vår rolle består ofte i å balansere næringslivets og samfunnets interesser – i hele verden. Vi kaller det balansekunst.

Vårt samarbeid med Festspillene, en av Norges ypperste og mest internasjonale kulturinstitusjoner, understøtter nettopp denne forpliktelsen overfor samfunnet. For kultur og samfunn går hånd i hånd.

Derfor er vi stolt hovedsamarbeidspartner for Festspillene i Bergen.

Lær mer om oss på www.dnvgl.com

La Passion de Simone

A Musical Path in Fifteen Stations

CORNERTEATERET

Onsdag 31. mai kl 20:00
Wednesday 31 May at 20:00

Varighet: 1 t 10 min
Duration: 1:10

Kaija Saariaho musikk *music*

Amin Maalouf tekst *text*

La Chambre aux échos konsept, kunstnerisk ledelse
concept, artistic direction

Aleksi Barrière regi *stage direction*

Clément Mao-Takacs musikalsk ledelse
musical direction

BIT20 Ensemble

Ingela Øien fløyte *flute*

Eivind Sandgrind fløyte *flute*

Jonna Staas obo *oboe*

Håkon Nilsen klarinett *clarinet*

Jim Lassen fagott *bassoon*

Danilo Kadovic horn

Aleksander Pokrywka horn

Jon Behncke trompet *trumpet*

Chris Dudley trombone

Trond Madsen perkusjon *percussion*

Peter Kates perkusjon *percussion*

Manuel Hofstätter perkusjon *percussion*

Jarle Rotevatn celesta

Johannes Wik harpe *harp*

Jutta Morgenstern fiolin *violin*

Martin Shultz fiolin *violin*

Liene Klava bratsj *viola*

Agnese Rugevica cello

Jānis Stafeckis kontrabass *double bass*

Sayuri Araida sopran solo *soprano*
Isabelle Seleskovitch skuespiller *actress*

Vokalensemble *Vocal ensemble:*

Sandra Darcel sopran *soprano*
Marianne Seleskovitch mezzosopran *mezzo soprano*
Johan Viau tenor
Romain Dayez bassbaryton *bass baritone*

Pauline Squelbut scenograf, inspisient *scenographer, stage manager*

Étienne Exbrayat lysdesign *lighting design*

Liisa Nieminen kostyme *costumes*

Clémentine Marin administrasjon *production administrator*

KAIJA SAARIAHO (1952–)

La Passion de Simone

Førstegangsfremføring i Norge *Norwegian premiere*

Språk: Fremføres på fransk. Tekstes på engelsk.
Language: Performed in French. Surtitles in English.

Presenteres av Festspillene i Bergen, BIT20 Ensemble og La Chambre aux échos. *Presented by Bergen International Festival, BIT20 Ensemble and La Chambre aux échos.*

Støttet av FINNO, Norsk-finsk kulturfond, Institut français de Norvège og Sibelius-selskapet i Norge. *Supported by FINNO, The Norwegian-Finnish Cultural Foundation, Institut français de Norvège and The Sibelius Society of Norway.*

Chamber version commissioned and first performed by La Chambre aux échos on 14 November, 2013 at the Melos-Ethos Festival (Bratislava, Slovakia). Co-production with the Music Centre Slovakia and the Festival de Saint-Denis. With support from Adami and Spedidam. This performance with support of Spedidam.

Om Simone Weil

«Vi leser forfattere med slik skarp originalitet på grunn av deres personlige autoritet, eksemplet de setter for seriositet, deres manifeste villighet til å ofre seg selv for sine sannheter.»

– Susan Sontag

Simone Weil ble født i Paris i 1909, inn i en velstående familie fra Alsace av jødisk herkomst. Hun

blomstret i det høyt utdannede og agnostiske miljøet, og gjorde det strålende i sine klassiske studier sammen med sin bror André som senere ble en verdensberømt matematiker. Hun studerte først på den prestisjetunge Lycée Henri IV, hvor hun var elev av filosofen Alain, så ved École normale supérieure. Her utviklet hun sin marxistiske overbevisning sammen med en veslevoksen, kritisk holdning til stalinismen under ledelse av journalisten og aktivisten Boris Souvarine. Etter hun ble filosofiprofessor begynte hun en karriere som lærer i videregående skole. Hun ble umiddelbart beryktet for sitt engasjement for fagforeninger og sine artikler i militante aviser.

På begynnelsen av 1930-årene sluttet hun gradvis å undervise til fordel for et empirisk eksperiment som var unikt blant samtidens filosofer: Hun skulle oppleve med sine egne øyne og kropp de sosiale og politiske spørsmålene som hun skrev om. Hun valgte derfor å leve med minimale ressurser og donere resten av sin lønn til et solidaritetsfond for gruvearbeidere. I 1932 reiste hun gjennom Tyskland for å prøve å forstå fremveksten av nazismen. I årene 1934–1935 var hun samlebåndarbeider i ulike fabrikker, for å forstå undertrykkelsen hun kjempet mot. I 1936 deltok hun i den viktige bølgen av streiker som fant sted overalt i Frankrike, før hun sluttet seg til kampen for republikken i Spania og oppdaget krigens grusomhet. Hennes tekster er urovekkende kritisk til alle former for undertrykkelse, enten de er kapitalistiske, kolonialistiske eller rent ideologiske og åndelige.

Disse oppdagelsene skjedde samtidig som hennes åndelige liv tok en vending etter en mystisk krise som brakte henne nærmere kristendommen. Hennes åndelige liv hadde alltid vært fylt med en interesse for religioner og da spesielt tekster på gresk og sanskrit – selv om hun alltid ville nekte å omfavne noen kirke eller politisk parti. Hun utviklet dialektikk knyttet til lys (nåde) og gravitasjon (kraft) som strukturerte alle hennes senere tekster, også på et politisk nivå. Etter et opphold i Sør-Frankrike hvor hun deltok i motstandsbevegelsen under den tyske okkupasjonen, organiserte hun sin families flukt til USA. Hun valgte selv å slutte seg til de frie franske styrkene i London, men da hun ankom nektet de Gaulles organisasjon å sende henne på oppdrag.

Hun valgte å faste ut av empati for den sultende befolkningen i Frankrike. Helsen hennes forverret seg, og hun døde av tuberkulose i et sanatorium 24. august 1943. Hun var 34 år gammel.

About Simone Weil

'We read writers of such scathing originality for their personal authority, for the example of their seriousness, for their manifest willingness to sacrifice themselves for their truths.' – Susan Sontag

Simone Weil was born in Paris in 1909, into a wealthy family of Alsatian-Jewish descent. She blossomed in an educated and agnostic milieu, doing brilliantly in higher classical studies alongside her brother André who later became a world-famous mathematician. She first studied at the prestigious Lycée Henri IV, where she was a student of the philosopher Alain, then at the École normale supérieure. There, she developed Marxist convictions, along with a precocious critical attitude towards Stalinism, under the guidance of journalist and activist Boris Souvarine. Having obtained status as professor of philosophy, she started a career as a high school teacher, gaining instant notoriety for her commitment to the action of worker unions and her articles in militant newspapers.

In the early 1930s, she gradually gave up teaching to entirely devote herself to a new kind of empirical experiment that was unique among the philosophers of her time: experiencing through her own eyes and body the social and political issues she was dealing with in her writings. She thus chose to live with minimal resources, donating the rest of her salary to solidarity funds for miners. In 1932, she travelled through Germany, trying to understand the rise of Nazism. In the years 1934–1935, she was an assembly-line worker in various factories to comprehend the form of oppression she was fighting against. In 1936, she took part in the important wave of strikes that took place all over France, before joining the fight for the Republic in Spain and discovering the horrors of war. Her texts are disturbingly critical of all forms of oppression, whether capitalist, colonial, or purely ideological and spiritual.

These discoveries happened concurrently with a major change in her spiritual life, that had always been infused with an interest in all religions and especially Greek and Sanskrit scriptures, after a mystical crisis that brought her closer to Christianity – although she would always refuse to embrace any Church, as much as any political party. She developed the dialectics of light (grace) and gravity (force) that structured all of her late writings, including at a political level. After a stay in Southern France, where she took part in the resistance movement during the German occupation, she organized the escape of her family members to the United States. She chose to remain and join the Free French Forces in London; but upon arrival De Gaulle's organization refused to send her on a mission.

Left with no means of action, she chose to fast, out of empathy for the famished population of France. Her health deteriorated, and she died of tuberculosis in a sanatorium on 24 August, 1943. She was 34 years old.

Kjærlighet på nært hold

Øvingsprosessen rundt deres første samarbeid, den nå berømte operaen *L'Amour de loin* i 2000, inspirerte Kaija Saariaho, Amin Maalouf og Peter Sellars' *La Passion de Simone*. De innså at tekstene til en fryktløs og utypisk fransk filosof inneholdt alt de ønsket å sette inn i sin hymne til kryssing av grenser, til kjærlighet som kompromissløs filosofi. Som henholdsvis en musikalsk oppfinner, en anerkjent biograf og en mester innen teater som åndelig opplevelse, gikk de sammen for å skape en nytt verk som ville ta for seg Simone Weil sitt liv og virke. Verket hadde premiere i Wien i 2006. I 2013 hadde vi det privilegium å ferdigstille og ha premieren av denne kammerversjonen, som gjør at verket kan spilles av uavhengige ensembler utenfor de store operaer og konsertsaler i nye sammenhenger og for nye målgrupper.

Et skritt videre i pilegrimsreisen som ble påbegynt med *L'Amour de loin*, krysser *La Passion* til den andre siden av dramaets speil. Dramaet er vårt, det er det «uutforskede livet», som ifølge Weils mester Platon (når han beskriver Sokrates' valg av død fremfor eksil) ikke er verdt å leve. Dette valget tok Simone Weil på den mest radikale måten. *L'Amour de loins* viktigste element er vann, som både er en hindring og en vei for karakterene, og en konsekvent metafor gjentatt i ordene og utviklet i musikken. *La Passion* koker *L'Amour de loin* ned til sin essens, hvis viktigste element er ild. Den indre lidenskapens ild og mystiske kjærlighet til annerledeshet, og den ødeleggende brannen som undertrykker hele byer og befolkningsgrupper i de barbariske tider som begynte mens Simone levde og kjempet, og hvis ende ennå ikke er kommet. Den enkle ytring av ordet «Aleppo» minner oss smertelig om dette daglig.

La Passion de Simone er en «pasjon» fordi målet ikke er skildringen av situasjoner med skuespillere som spiller historiske personer, som i en grunn og falsk biografisk film. Som evangelisten i Bachs Pasjoner, er hovedpersonen i dette verket en navnløs, nåtidig karakter som tenker på Simone Weils arv, og som aldri helt krysser den tynne linjen mellom dyp lidenskap og likefrem identifikasjon og inkarnasjon. Som oss, med både beundring og skarp kritisk bevissthet, nølende mellom det mimetiske begjæret etter en «lillesøster» og den ømme

avstanden til en «eldre søster», undersøker hun Simones livsvalg og mediterer rundt mysteriet i hennes «ultimate offer», den uakseptable nektelsen av livet i møte med verdens skrekk og sin egen maktesløshet.

Selv om den ikke hengir seg til de tradisjonelle elementene i operaens drama, er *La Passion de Simone* en opera i dypeste forstand, et sinnets opera, av det indre liv. I steg som oppsummerer Weils smertefulle vei mot det «lysende krysset», er det subtilt komponert og vevd sammen med gjenfortellingen av hennes liv. De impresjonistiske tablåene av følelser fremføres av en vokalkvartett som bærer alle de 'andre' i familie og samfunn, og fragmenter av hennes skrifter blir ytret av skuespillerens stemme. Viktigere er det at disse fragmentene ikke er tatt fra publiserte tekster som tilbyr et lukket filosofisk system, men fra notatbøker med en stemme midt i en aktiv tankeprosess og søken. Vi har å gjøre med en kvinne som tenker, og som vier sitt liv til å lindre lidelsene i verden. Noe som er sjeldent nok i operahistorien.

Intimiteten blir noen ganger voldsomt invadert av rå bilder som spenner fra filmhistoriens begynnelse til 2017, hver gang historien om individet Simone Weil møter den større historien om mennesket, og bringer oss til den erkjennelsen om at dette er egentlig er et stykke om oss.

Vår mest verdifulle scenografi er de 26 menneskene av kjøtt og blod på scenen som gjør det de kan best og blir som én stor organisme. Organismen er kun komplett med et publikum som inkluderes i prosessen, som styrkes og aktiveres gjennom Simone Weils åndelige øvelser, som de inviteres til å delta i, noe som både fremhever lyset i oss og måtene vi tynges ned. I denne kollektive erfaringen og de «lidenskapelige» diskusjoner det utløser, blir kanskje Weils eneste svikt frikjent.

Tekst: Aleksí Barrière & Clément Mao-Takacs

Love From Up Close

La Passion de Simone was inspired to Kaija Saariaho, Amin Maalouf and Peter Sellars by the rehearsal process of their first collaboration, the now famous opera L'Amour de loin, in 2000: they had realized that the writings of a fierce and atypical French philosopher contained everything they wanted to put into their hymn to the crossing of borders, to love as a philosophy that should not be compromised with. Without resorting to fiction this time, they joined forces as, respectively, a musical inventor, a celebrated biographer and a master of theatre as a spiritual experience, to create a new piece that would address directly Simone Weil's life and work. It premiered in Vienna in 2006. In 2013, we had the privilege to commission and premiere this chamber version, which allows the work to be played by independent ensembles, outside from big operas and concert halls, in new contexts and for new audiences.

A step further in the pilgrimage started in L'Amour de loin, La Passion crosses to the other side of the mirror of drama. The drama is ours, it is the 'unexamined life' which, according to Weil's master Plato describing Socrates's choice of death over exile, is not worth living. That choice Simone Weil took upon herself in the most radical way. L'Amour de loin's main element is water, which is both an obstacle and a passage to the characters, and a consistent metaphor repeated in the words and developed in the music. La Passion boils L'Amour de loin to its essence, and its main element is fire. The inner fire of passion and mystical love of otherness, and the destructive fire that suppresses entire cities and human populations in the barbaric times that started when Simone lived and fought and whose end has yet to come, as the simple utterance of the word 'Aleppo' reminds us painfully on a daily basis.

La Passion de Simone is a 'passion play' because its aim is not the depiction on the stage of situations by actors playing historical characters as in a shallow and spurious biopic. Like the Evangelist in Bach's Passions, this work's main character is a nameless contemporary of ours who ponders the legacy of Simone Weil and never crosses entirely the thin line between deep com/passion and straightforward identification and incarnation. Like us, with both admiration and sharp

critical awareness, hesitating between the mimetic desire of a 'little sister' and the tender distance of an 'elder sister', she examines Simone's life choices and meditates the mystery of her 'ultimate sacrifice', that unacceptable refusal of life in the face of the world's horror and her own powerlessness.

Although it doesn't indulge in the traditional features of operatic drama, La Passion de Simone is an opera in the deepest sense, an opera of the mind, of the inner life. In stations that sum up the painful steps of Weil's 'luminous crossing', it is subtly composed and woven with the retelling of her life, the impressionistic tableaux of emotions offered by a vocal quartet that embodies all the 'others' of family and society, and fragments of her writings uttered by the actress's voice. Importantly, these fragments are not taken from published texts offering a closed philosophical system, but from notebooks that present a voice in the middle of the active process of thinking and searching. We are dealing with a woman who thinks, and who devotes her life to alleviating the sufferings of the world. Something rare enough in the history of opera.

This intimacy is sometimes violently invaded by raw images spanning from the dawn of film to 2017, each time the story of the individual Simone Weil meets the larger history of men, bringing us to the realization that this is really a piece about us.

As such we take as our most precious scenography the presence on stage of 26 humans of flesh and bone who do what they do best and start beating as one great organism with each other. An organism that is complete only with an audience that the words, music and stage include into the process, empower and make active through the concrete spiritual exercises of Simone Weil they are invited to perform, speaking to the aspiration to light that burns in everyone and that is hindered by all the forms in which gravity gets hold of us. In this collective experience and the 'passionate' discussions it triggers, perhaps Weil's solitary failure is redeemed.

Tekst: Aleks Barrière & Clément Mao-Takacs

La Chambre aux échos ble grunnlagt av Aleksí Barrière og Clément Mao-Takacs som en samarbeidsplattform mellom kunstnerer, med mål om å utforske hele spekteret av musikk/teater, fra iscenesatte konserter til kvelder med musikkteater og opera, inkludert stedsspesifikke forestillinger, utstillinger og pedagogiske konsept. Hovedvekten er på nyere repertoar, og de har bestilt en rekke nye verk fra nålevende komponister, inkludert kammerversjonen av Kaija Saariahos *La Passion de Simone*, som har blitt presentert med ulike ensembler (Secession Orchestra, Avanti! International Chamber Ensemble) på arenaer og festivaler verden over, senest i New York. Forrige sesong var de Artist in Residence ved Novalis Music+Art Festival i Kroatia, og åpnet sesongen ved kunstsenteret BOZAR i Brussel. Deres nyeste verk er et originalt musikkteater av Juha T. Koskinen (Festival Présences i Radio-France). La Chambre aux échos er det eneste musikkteater-selskapet i Frankrike som er ledet av både regissør og dirigent. Fra prosjektstart til premiere er hvert steg i den kunstneriske prosessen et resultat av diskusjon. Barrière og Mao-Takacs bidrar med erfaring fra hvert sitt felt, slik at det felles kunstneriske uttrykket er både helhetlig og nyskapende. Dette suppleres av tverrfaglige samarbeidspartnere med felles mål og visjon.

La Chambre aux échos was founded by Aleksí Barrière and Clément Mao-Takacs as a platform of collaboration between arts, aiming to explore the entire range of music/theatre, from staged concerts to evenings of music theatre and opera, including immersive site specific performances, exhibitions and, most crucially, educational concepts. Focusing mainly on the recent repertoire, they have commissioned several new works from living composers, including the chamber version of Kaija Saariaho's *La Passion de Simone* which they have presented with various ensembles (Secession Orchestra, Avanti! International Contemporary Ensemble) in many venues and festivals worldwide, most recently in New York City. Last season they were artists-in-residence at the Novalis Music+Art Festival in Croatia, and opened the season of the BOZAR art center in Brussels. Their most recent creation is an original work of music theatre by Juha T. Koskinen (Festival Présences of Radio-France). *La Chambre aux échos* is the only music theatre company in France led by both a director and a conductor. From the inception of a project to its premiere, each

step and artistic move is the result of discussion: in the pair, each brings his own experience of his field, to come up with a shared artistic expression that is both coherent and innovative. This collaborative scheme is supported on a larger interdisciplinary pool of trusted collaborators federated by a shared project and vision.

Clément Mao-Takacs har arbeidet ved operahus i Budapest og Roma, og er blitt invitert av festivalorkesteret i Sofia, Orchestre Symphonique de Bretagne, Orchestre National des Pays de la Loire, Avanti! Chamber Orchestra og ensemblene ICE, Aquilon og Initium. Han er musikalsk og kunstnerisk leder for Secession Orchestra, som han grunnla i 2011. Han har utfremført en rekke verk, og flere har blitt skrevet for ham. Han dirigerer ofte Kaija Saariahos musikk, inkludert *La Passion de Simone*s internasjonale turné, den danske premieren av hennes concerto *Notes on Light*, og andre verk som han fremfører regelmessig, som han også skal spille inn med Secession Orchestra. Mao-Takacs er uteksaminert fra konservatoriet i Paris og er prisvinner ved Bayreuth-festivalen, samt stiftelsene Del Duca og Cziffra. Han er også en pianist og komponist, og har nylig etablert to festivaler i Paris og Bretagne.

Clément Mao-Takacs pursues an international career: he has worked at the Operas of Budapest and Rome and has been invited by the Festival Orchestra of Sofia, the Orchestre Symphonique de Bretagne and the Orchestre National des Pays de la Loire, Avanti! Chamber Orchestra and the ensembles ICE, Aquilon and Initium. He is the musical and artistic director of Secession Orchestra, which he founded in 2011. A dedicatee and first performer of many new works, he conducts Kaija Saariaho's music very often, as with the international tour of *La Passion de Simone*, the Danish premiere of her concerto *Notes on Light*, and many other works he performs on a regular basis, and will record with Secession Orchestra. Mao-Takacs graduated from the Paris Conservatory, is a laureate of the Bayreuth Festival and the Del Duca and Cziffra foundations. He is also a pianist and a composer, and has recently founded two festivals, in Paris and Brittany.

Aleksi Barrière, født i 1989 i Paris, tok hovedfag i filosofi ved Sorbonne i Paris og i sceneregi på teaterfakultetet i Praha, etter å ha vært assistent hos regissørene Sarah Méadel og Peter Sellars. Han har blant annet arbeidet som dramaturg og scenograf med multimedialkunstgrupper som T&M og Image Auditive, og er blitt invitert til å regissere prosjekter på Staatsoper Hamburg, Grimeborn-festivalen, Paris-konservatoriet og LES-festivalen i Helsinki. Likevel er det meste av arbeidet utviklet i kollektivet La Chambre aux échos, som han grunnla og leder sammen med Clément Mao-Takacs. Barrière er også forfatter og oversetter, og hans ord er blitt satt til musikk av komponister, samt publisert i tidsskrift og kunstbøker. Arbeidet som skribent utforsker gråsonene mellom musikk og teater, i likhet med hans kunstneriske prosjekter.

***Aleksi Barrière** was born in 1989 in Paris. He majored in philosophy at the Sorbonne in Paris and in stage directing at the Theatre Faculty of Prague, after collaborating as an assistant with directors Sarah Méadel and Peter Sellars. He has worked as a dramaturge and a scenographer with multimedia art groups such as T&M and Image Auditive, and has been invited to direct projects at the Staatsoper Hamburg, the Grimeborn Festival, the Paris Conservatory and the READ Festival in Helsinki. Nevertheless, most of his work is developed within the collective La Chambre aux échos, which he founded and co-directs with Clément Mao-Takacs. Also a writer and a translator, his words have been set to music by various composers and published in reviews and art books. His work as a scholar, like his artistic projects, explores the grey areas between music and theatre.*

Sayuri Araida ble født i 1984 i Tokyo, Japan. Etter 14 år med pianostudier, begynte hun som 17-åring å studere sang i Japan. I 2009 ble hun tildelt et stipend av den fransk-japanske Sasakawa-stiftelsen som gjorde det mulig for henne å flytte til Paris og begynne ved École normale de musique. Hun ble uteksaminert fra denne prestisjetunge skolen i 2010. Samme år deltok hun i La Chambre aux échos fremføring av *Deux vies rêvées de femmes* med Clément Mao-Takacs og Aleksi Barrière, hvor hun fremførte i monodrama-form den første iscenesatte versjonen av Darius Milhauds kantate *Alissa*. Siden da har Araida videreført sin opplæring ved det regionale konservatoriet i Paris, og har samarbeidet som solist med ulike orkestre

og festivaler. Hun har opptrådt i *La Passion de Simone* i denne produksjonen ved Comédie de Clermont i Frankrike, Njord-biennalen i Danmark og G.W. Lynch Theatre i New York.

***Sayuri Araida** was born in Tokyo, Japan in 1984. After fourteen years of piano studies, she started studying singing in Japan at the age of seventeen. In 2009, she was granted the scholarship of the French-Japanese Sasakawa Foundation which allowed her to move to Paris and enter the École normale de musique. She graduated from this prestigious school in 2010. The same year, she participated in La Chambre aux échos performance Deux vies rêvées de femmes with Clément Mao-Takacs and Aleksi Barrière, in which she performed in a monodrama form the first staged version of Darius Milhaud's cantata Alissa. Since then, Sayuri has been continuing her training at the Regional Conservatory of Paris, and her collaborations as a soloist with various orchestras and festivals. She has performed in La Passion de Simone in this production at the Comédie de Clermont (France), Njord Biennale (Denmark) and the G.W. Lynch Theater (New York City).*

Foto: Thor Brødreskift

BIT20 Ensemble er et av Nordens ledende samtidsmusikkensembler. Menneskene i BIT20 er lidenskapelig opptatt av musikk, og formidler sin entusiasme gjennom konserter, forestillinger, prosjekter i skolen, komposisjons- og instrumentmakerverksteder, seminarer og samtaler. Målet er å framføre det beste og mest nyskapende innen ny musikk, og samtidig dokumentere den rike samtidsmusikkhistorien. De jobber stadig med å tenke nytt om hvordan musikken de elsker formidles, og

tar sikte på å bringe samtidsmusikk til et publikum i alle aldre og med ulik bakgrunn. De tar et særlig ansvar for utviklingen av norsk og nordisk kunst, og har bestilt og utfremført mer enn 100 verk, og medvirket på 26 plateinnspillinger. BIT20 har en fleksibel besetning med sinfoniettaen som kjerne. De fleste av ensemblets musikere er gruppeledere eller alternerende gruppeledere i Bergen Filharmoniske Orkester.

***BIT20 Ensemble** is one of the leading contemporary music ensembles in the Nordic countries. The members of BIT20 are passionate about music and convey their enthusiasm, experience and skill through concerts, performances, school projects, composition and instrument-making workshops, seminars and discussions. Their goal is to present the most adventurous ideas in modern music, and to document its rich history. They are continually striving to rethink the way they present the music they love and aim to bring contemporary music to audiences of all ages from any background. The ensemble has commissioned more than a hundred works and contributed on twenty-six recordings. BIT20 has a flexible number of members with the sinfonietta at the core. Several of the musicians hold principal or assistant principal positions in Bergen Philharmonic Orchestra.*

Kaija Saariaho

Festspillkomponist og Artist in Residence Festival Composer & Artist in Residence

Kaija Saariaho har lenge vært regnet som en av vår tids fremste komponister, med en rekke priser, utmerkelse og oppføringer på verdens viktigste konsertarenaer på merittlisten. Den finske komponisten ble født i 1952 i Helsingfors, og studerte ved Sibelius-akademiet i Helsinki og senere ved IRCAM i Paris, der hun fokuserte på computerbasert komposisjon. Under årets festspill løftes hele hennes kunstnerskap frem. Her er alle konsertene med verk av Saariaho:

***Kaija Saariaho** has since long been considered one of our most outstanding composers, her list of achievements including a number of awards and distinctions and her compositions being performed on the world's most prestigious arenas. The Finnish composer was born in Helsinki in 1952, where she became a student at the Sibelius Academy. Her studies later brought her to Paris and IRCAM, where she focused on computer-based composition. During this year's festival we give prominence to the totality of her artistry. These are the Festival concerts featuring Saariaho's works:*

Vertavokvartetten

Vertavo Quartet

TROLDHAUGEN, TROLDSALEN

Mandag 29. mai kl 16:00 *Monday 29 May at 16:00*

Finland 100 år m/Nordlydkvartetten, Lydia Hoen Tjore og Ingrid Andsnes

TROLDHAUGEN, TROLDSALEN

Tirsdag 30. mai kl 16:00 *Tuesday 30 May at 16:00*

Jakob Kullberg m/Aliisa Neige Barrière

HÅKONSHALLEN

Tirsdag 30. mai kl 19:30 *Tuesday 30 May at 19:30*

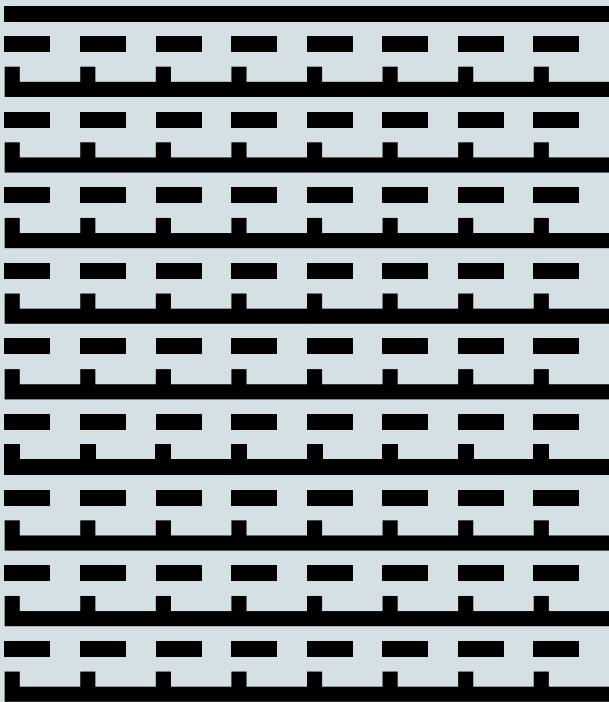
La Passion de Simone**CORNERTEATERET**Onsdag 31. mai kl 20:00 *Wednesday 31 May at 20:00***1B1 Ensemble****TROLDHAUGEN, TROLDSALEN**Torsdag 01. juni kl 18:00 *Thursday 01 June at 18:00***London Sinfonietta****HÅKONSHALLEN**Fredag 02. juni kl 19:30 *Friday 02 June at 19:30***Kathryn Stott****TROLDHAUGEN, GRIEGS VILLA**Fredag 02. juni kl 22:30 *Friday 02 June at 22:30***Mesterklasse m/Kaija Saariaho***Masterclass with Kaija Saariaho***GRIEGAKADEMIET**Lørdag 03. juni kl 14:30 *Saturday 03 June at 14:30***Avslutningskonserten***Closing Concert***GRIEGHALLEN**Onsdag 07. juni kl 18:00 *Wednesday 07 June at 18:00*

Festspillene takker

Våre offentlige støttespillere Kulturrådet
Bergen kommune
Hordaland fylkeskommune**Festspillambassadører**Aud Jebsen
Per Gunnar Strømberg Rasmussen
v/Strømberg Gruppen
Ekaterina Mohn
Terje Lønne
Espen Galtung Døsvig v/EGD
Grieg Foundation
Yvonne og Bjarne Rieber v/Rika AS**Hovedsamarbeidspartnere**DNB
DNV GL
Statoil
Bergens Tidende
Dagens Næringsliv**Prosjektpartnere**Kavlifondet
Trond Mohn
Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica
GC Rieber Fondene
H. Westfal-Larsen og Hustru Anna
Westfal-Larsens Almennyttige Fond
Herman Friele
Fritt Ord
Anders Sveaas' Almennyttige Fond**Festspillinvestorer**

Iwan Eide Knudsen

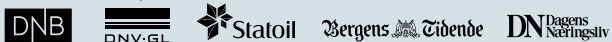
FestivalpartnereMorgenbladet
PwC
Telenor
A7 Print
07000 Bergen Taxi
Galleriet
Atea
Handelshøyskolen BI
Avinor
BIR Bedrift
Tesla Bergen
Securitas**Prosjektstøtte**Regionalt forskningsfond Vestlandet
Utenriksdepartementet
Oticon Fonden
FINNO (Finsk-norsk kulturinstitutt)
Norsk-finsk kulturfond
J W Eides Stiftelse
Institut français de Norvège
Sibelius-selskapet i Norge
Music Norway
Bergens Riksmålsforening
Kulturfonden for Finland og Norge
Program for kunstnerisk utviklingsarbeid**Arenaer**Apollon Platebar
Bergen Domkirke
Bergen KunsthallBergen Offentlige Bibliotek
Cornerteateret
Den Nationale Scene
Fana Kulturhus
Fløien Folkerestaurant
Grieghallen
Hengjo i Bekkjarvik
Hordaland Teater
Hotel Ullensvang
Håkonshallen
KODE Kunstmuseene i Bergen
Litteraturhuset i Bergen
Moster Amfi
Oseana Kunst- og Kultursenter
Rekstensamlingene
Solstrand Hotel & Bad
Studio Bergen
Universitetet i Bergen (Aulaen)**Co-produsenter**Bergen Filharmoniske Orkester
Bergen Nasjonale Opera
Carte Blanche
– Norges nasjonale kompani
for samtidsdans
Ingerine Dahl
Stavanger konserthus**Andre partnere og bidragsytere**Agderforskning
Barratt Due musikk-institutt (Crescendo)
Bekkjarvik Gjestgiveri
Bekkjarvik Eiendom AS
Bergen Dansesenter
Bergen Domkirke
Bergen kulturskole
Bergen og Hordaland Turlag
Bergen Internasjonale Kultursenter
Bømlo Teater
Café Sanaa
Damsgårdsdagene
Den Grønne Sykkel
Det felles innvandrerråd, Hordaland
Dukkenikkernes teaterverksted
v/Jan Holden
Fana/Ytrebygda Kulturkontor
Fløibanen A/S
Forsvarsbygg nasjonale festningsverk
Griegakademiet
– Institutt for musikk, UiB
Holbergprisen
KODE Komponisthjem
Kritikerlaget
Kulturdepartementet
Lysverket
Norges musikkhøgskole
Norges Musikkorps Forbund
Norsk Komponistforening
NRK
Oslo-Filharmonien (Crescendo)
Prof. Jiri Hlinka Klaverakademiet
Revy & Teaterservice
Siljustals Venner
Steinway Piano Gallery Oslo
Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen
Stiftelsen Siljustøl
Studentradioen i Bergen
Øvstun Speidergruppe
Crescendo støttes av
Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen,
Hans Peter Jebsen,
Sparebankstiftelsen DNB,
Dextra Musica og Talent Norge.

Festspillene får offentlige tilskudd fra:
Kulturrådet | Bergen kommune | Hordaland fylkeskommune

Festspillambassadører:
Aud Jebsen | Per Gunnar Strømberg Rasmussen v/Strømberg Gruppen | Ekaterina Mohn | Terje Lønne | Espen Galtung Døsvig v/EGD | Grieg Foundation | Yvonne og Bjarne Rieber v/Rika AS

Hovedsamarbeidspartnere:

Redaksjon: Festspillene i Bergen / Design og konsept: ANTI Bergen, www.anti.as /
Trykkeri: Bodoni / Formgeving: Sandra Stølen